

INFOTEHNOLOOGIA. SÕNASTIK
Osa 32: Elektronpost

Information technology. Vocabulary
Part 32: Electronic mail

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard sisaldab rahvusvahelise standardi ISO/IEC 2382-32:1999 “Information technology – Vocabulary – Part 32: Electronic mail” ekvivalentse tõlke inglise keelest eesti keelde, kusjuures alates peatükist 2 on toodud rööptekstina ka ingliskeelne tekst.

Standardi on tõlkinud Vello Hanson.

Eesti standardi kavandi on ette valmistanud terminitöörühm koosseisus:

- Arvi Tavast (töörühma juht)
- Ahto Kalja
- Ene Lindemann
- Peeter Normak
- Vilja Soo
- Mati Tiru
- Leo võhandu

Käesoleva standardi väljaandmist on toetanud Eesti Informaatikakeskus.

Standardi kavandi on heaks kiitnud infotehnoloogia standardimise tehniline komitee EVS/TK 4.

Rahvusvaheline standard ISO/IEC 2382-32:1999 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-ISO/IEC 2382-32:2002, mis on kinnitatud Standardikeskuse 19.02.2002 käskkirjaga nr 6.

Registrisse kantud 19.02.2002 nr 216, projekti nr 50814 standardite andmebaasis.

This standard consists of the Estonian translation of the English text of the International Standard ISO/IEC 2382-32:1999 “Information technology – Vocabulary – Part 32: Electronic mail”. The International Standard ISO/IEC 2382-32:1999 has the status of an Estonian National Standard.
--

© Kirjastamis- ja paljundusõigus kuulub Eesti Standardikeskusele
SISUKORD

EESSÕNA.....	IV
SISSEJUHATUS.....	V
PEATÜKK 1: ÜLDIST	1
1.1 Käsitlusala	1
1.2 Normatiivviited	1
1.3 Järgitud printsiibid ja reeglid	2
1.3.1 Artikli määratlus	2
1.3.2 Artikli ülesehitus	2
1.3.3 Artiklite liigitus	3
1.3.4 Terminite ja määratlussõnastuse valik	3
1.3.5 Mitmetähenduslikkus	3
1.3.6 Lühendid	3
1.3.7 Ümarsulgude kasutamine	3
1.3.8 Nurksulgude kasutamine	4
1.3.9 Kursiivkirjas terminite ja täрни kasutamine	4
1.3.10 Kirjaviis.....	4
1.3.11 Tähestikregistri ülesehitus.....	4
PEATÜKK 2: TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
32 Elektronpost	5
32.01 Üldmõisted	5
32.02 Sõnumite käitlus ja teisaldus	7
32.03 Infoobjektid	10
32.04 Sõnumiposti operatsioonid.....	13
32.05 Nimed ja adresseerimine sõnumipostis	19
32.06 Sõnumipostiteenused	22
32.07 Sõnumite talletus.....	25
32.08 Individuaalsõnumiside	26
32.09 Kataloogisüsteemid	28
32.10 Mitmesugust.....	30
Joonis 1 Sõnumisidesüsteemide tüübid.....	32
Joonis 2 Sõnumipostikeskkonna staatiline vaade	33
Joonis 3 Sõnumipostisüsteemi ja kataloogisüsteemi koostalitlus	35
Joonis 4 Individuaalsõnumi struktuur	35
Joonis 5 Haldusdomeenide vahelised seosed.....	37
Joonis 6 Sõnumipostikeskkonna infovoo dünaamika illustratsioon	38
Tabel 1 Valik korrepondendiaadressi atribuute	40
Tabel 2 Korrepondendiaadresside näiteid	40
Lisa A (teatmelisa) Eesti terminite tähestikregister	41

Lisa B (teatmelisa) Inglise terminite tähestikregister	46
EESSÕNA	

ISO (Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon) ja IEC (Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon) koos moodustavad tervikuna ülemaailmse standardimise süsteemi. ISO ja IEC rahvuslikud liikmesorganisatsioonid osalevad rahvusvaheliste standardite väljatöötamises tehniliste komiteede kaudu, mis on nendes organisatsioonides rajatud käsitlema tehnilise tegevuse eri valdkondi. ISO ja IEC tehnilised komiteed teevad koostööd mõlemale huvi pakkuvatel aladel. Selles töös osalevad käsikäes ISO ja IEC-ga muud rahvusvahelised riiklikud ja mitteriiklikud organisatsioonid.

Infotehnoloogia valdkonnas on ISO ja IEC rajanud ühise tehnilise komitee ISO/IEC JTC 1. Ühises tehnilises komitees vastuvõetud rahvusvaheliste standardite kavandid saadetakse rahvuslikele organisatsioonidele heakskiitmiseks enne nende vastuvõtmist rahvusvaheliste standarditena. Kavandid kiidetakse heaks menetlusega, mis nõuab hääletamisel rahvuslikes organisatsioonides vähemalt 75 % poolthääli.

Rahvusvahelise standardi ISO/IEC 2382-32 valmistas ette tehniline ühendkomitee ISO/IEC JTC 1 “*Infotehnoloogia*” alamkomitee SC1 “*Sõnastik*”.

ISO/IEC 2382 tervikuna koosneb umbes 37 osast, üldpealkirjaga “*Infotehnoloogia. Sõnastik*”.

SISSEJUHATUS

Infotehnoloogia tekitab arvukaid nii vaimse kui ka materiaalse loomuga rahvusvahelisi vahetusprotsesse. Sageli komplitseerib neid vahetusprotsesse ühe ja sama mõiste väljendamiseks eri valdkondades või keeltes kasutatavate terminite suur hulk või kasulike mõistete määratluste puudumine või ebatäpsus.

Vääritimõistmise vältimiseks ning selliste vahetusprotsesside hõlbustamiseks on oluline piiritleda mõisted, valida terminid sama mõiste väljendamiseks eri keeltes või eri maades ning kehtestada määratlused, mis annavad mitmesugustele terminitele eri keeltes rahuldavad vasted.

Algselt põhines ISO 2382 peamiselt terminikasutusel, mida võib leida Rahvusvahelise Infotöötluste Föderatsiooni ja Rahvusvahelise Arvutuskeskuse koostatud ja avaldatud *"Infotöötluste sõnastikus"* ning Ameerika Rahvusliku Standardiinstituudi (varem Ameerika Standardiühing) avaldatud *"Ameerika rahvuslikus infotöötluste sõnastikus"* ja selle eelmistes redaktsioonides. Arvestatud on ka infotehnoloogia alaseid teiste rahvusvaheliste organisatsioonide (nt Rahvusvahelise Sideliidu ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni) avaldatud standardeid ja standardikavandeid ning rahvuslikke avaldatud standardeid ja standardikavandeid.

ISO/IEC 2382 siht on anda määratlusi, mis on ranged, lihtsad ja kõigile asjassepuutuvatele arusaadavad. Iga määratletud mõiste ulatus on valitud nii, et saadaks üldkasutuseks sobiv definitsioon. Mingi piiratud kasutuse juhtudel võib vajalik olla spetsiifilisem määratlus.

Üksikute osade sisemist kooskõla on küll võimalik säilitada, kuid lugejal tuleb silmas pidada, et keele dünaamika ning sõnastike standardimise ja hooldusega seotud probleemid võivad tekitada osade vahelisi dubleerimisi ja lahknevusi.

INFOTEHNOLOOGIA. SÕNASTIK

Osa 32: Elektronpost

Information technology. Vocabulary

Part 32: Electronic mail

Tõlgendamise erimeelsuste korral on
kehtiv ingliskeelne tekst

In case of interpretation disputes the
English text applies

PEATÜKK 1: ÜLDIST

1.1 Käsitlusala

ISO/IEC 2382 see osa on mõeldud soodustama rahvusvahelist suhtlust infotehnoloogias. Ta esitab infotehnoloogia valdkonna jaoks oluliste valitud mõistete terminid ja määratlused kahes keeles ning määratleb artiklite vahelised seosed.

Teistesse keeltesse tõlkimise hõlbustamiseks on määratlused kavandatud nii, et võimalikult välistada ühele keelele omaseid iseärasusi.

ISO/IEC 2382 see osa sisaldab elektronposti puudutavaid üld- ja valiktermineid. Arvestatud on Rahvusvahelise Sideliidu soovitusi. Välja on jäetud firmapärased ja liiga tehnilisteks peetavad terminid.

1.2 Normatiivviited

Alljärgnev standard sisaldab sätteid, mis käesolevas tekstis sisalduvate viidete kaudu on ISO/IEC 2382 selle osa sätted. Avaldamise ajal kehtis osutatud redaktsioon. Kõik standardid kuuluvad läbivaatamisele ning ISO/IEC 2382 sellel osal põhinevate lepete osapooled peaksid uurima võimalust rakendada allpool osutatud standardi uusimaid versioone. IEC ja ISO liikmed peavad registreid parajasti kehtivate rahvusvaheliste standardite kohta.

ISO 1087:1990, Terminology – Vocabulary

ISO 3166-1:1997, Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes

ISO/IEC 2382-1:1993*, Information technology – Vocabulary – Part 1: Fundamental terms

* Välja antud eesti keeles.

ISO/IEC 2382-27:1994*, Information technology Vocabulary – Part 27: Office automation

Recommendation ITU-T X.400 (1992) I ISO/IEC 10021-1:1990, Information technology – Text Communication – Message-Oriented Text Interchange Systems (MOTIS) – Part 1: Service and system overview

Recommendation ITU-T X.402 (1992) I ISO/IEC 10021-2:1990, Information technology – Text Communication – Message-Oriented Text Interchange Systems (MOTIS) – Part 2: Overall architecture

Recommendation ITU-T X.500 (1988) I ISO/IEC 9594-1:1990, Information technology – Open Systems Interconnection – The Directory – Part 1: Overview of concepts, models, and services

Recommendation ITU-T X.501 (1988) I ISO/IEC 9594-2:1990, Information technology – Open Systems Interconnection – The Directory – Part 2: Models

1.3 Järgitud printsiibid ja reeglid

1.3.1 Artikli määratlus

Peatükk 2 koosneb reast artiklitest. Iga artikkel sisaldab oluliste elementide kogumi, kuhu kuuluvad indeksnumber, üks termin või mitu sünonüümset terminit ja üht mõistet määratlev lause. Peale selle võib artikkel sisaldada mõisteid selgitavaid näiteid, märkusi või illustratsioone.

Mõnikord võivad sama termini määratleda eri artiklid, kuid üks artikkel võib hõlmata ka kaht või mitut mõistet, nagu on kirjeldatud vastavates jaotistes 1.3.5 ja 1.3.8.

Muid termineid, nt sõnastik, mõiste, termin ja määratlus, on ISO/IEC 2382 selles osas kasutatud standardiga ISO 1087 määratletud tähenduses.

1.3.2 Artikli ülesehitus

Iga artikkel sisaldab jaotises 1.3.1 määratletud olulisi elemente ning vajaduse korral lisaelemente. Artikkel võib sisaldada järgmisi elemente järgmises järjestuses:

- a) indeksnumber (ühine kõigile keeltele, milles on avaldatud ISO/IEC 2382 see osa);
- b) termin või üldiselt eelistatav termin selles keeles. Mõiste jaoks üldiselt eelistatava termini puudumist selles keeles tähistab viiest punktist koosnev sümbol (.....); termini sees võidakse kasutada punktirida osutamaks, et konkreetsel juhul tuleb valida mingi sõna;

* Välja antud eesti keeles.